

Kun katselee aikamme naistenlehtiä, huomaa, miten asumisesta onkin tullut sisustamista. Kulutusta.

Syöminen on näiden lehtien sivuilla muotoutunut ja hienostunut kulinarismiksi. Hienoviritteiseksi nautiskeluksi. Kulutukseksi. Ja vanha kunnon sängyssä peuhaaminen on alkanut kantaa erotiikan nimitystä. Kaikki on niin hienoa.

Perustarpeidemme tyydyttäminen on saanut kulutuksellisen silauksen. Niiden kultivoitu tyydyttäminen on muotia, joka erottelee nautiskelijan rahvaasta. Se on muotia. erotiikkaakin. Semminkin kun Saarisellakin seisoo Albertinkadulla.

Mikäli on uskomien lehtiin ja kirjan kustannustoimintaan, elämme jonkinlaista erotiikkaboomia. Sille kun näyttää olevan jonkinlainen markkinarako perherakenteen ja kaupungistumisen myötä kaupunkeihin lennähtäneissä hyvin toimeentulevissa sinkuissa. Alle puolet väestöstään näyttää asuvan ns. oikeissa perheissä, niissä joista luimme alakansakoulun lukukirjasta.

Perimmältään kuitenkin erotiikka-boomi saa hakea juuriaan naisliikkeestä, joka oman kehityksensä myötä nosti naisten seksuaalisuuden keskusteltavaksi. Puheen siirtyessä seksuaalifantasioihin liikuttiin jo erotiikan alueella.

En kuitenkaan pysty kuvittelemaan tänä päivänä vapaan seksin kauden eli 1960–70-luvun asentokirjoja, sillä siinä määrin uskon aidsin hillinneen seksuaalikäyttäytymistä. Joten se mielihyvä on haettava erotiikasta.

Isolla kohulla ilmestyi Sara Heinämaan ja Päivi Tapolan kokoamana eroottisia tekstejä eli Loputtomat hunnut. Jo pelkkä kirjan julkistamistilaisuus antoi oivan kuvan suomalaisesta erotiikasta — olipa se sitten miehistä tai naisellista. Kutsussa nimit-

täin kiellettiin kuvaamasta tilaisuudessa. Kirjoittajat eivät halunneet tunnistautua.

Sitä se on erotiikkamme. Piilossa oloa. Nimimerkkejä. Pimeää ja ja karheaa käsikopeloa.

Eivätkä tekstien sisällötkään juuri eroa miehisestä tavasta kirjoittaa. Niin fantasioita kuin ovatkin, sama ryppyotsaisen nussimisen makuhan näissä on. Sama rekvisiitta ja samat pelit kuin parjatussa miesseksuaalisuudessa. Ei tunnu löytyvän sitä paljon puhuttua ja kauan haettua nais-erotiikkaa. Paitsi ehkä nimimerkki Tonen kuvaus yhtaikaisesta rakastelusta ja lapsen imetyksestä. Rajoja rikkovana sitä voi pitää kauniina esimerkinä siitä, mitä se ns. nais erityisyys voisi olla tällä alueella.

Esipuheen ja tekstien epäsuhta kertoo markkinoiden imusta. Esipuhe hamuaa rajoja rikkovaa nais-erotiikkaa, joka olisi toisenlaista kuin kuuleman mukaan miesten. Ranskalainen kepeys ja iloittelu on teksteistä kaukana. Totista hikistä työtä se on suomalainen nais-erotiikkakin ainakin näiden tekstien valossa.

Sara Heinämaan hamuamaa ranskalaisuutta löytyy sitten sitäkin enemmän Kirjayhtymän tuotannosta. Muutenkin Kirjayhtymän tämän ”lajin” kirjallisuus on lukemisen arvoista. Esimerkiksi Karin Struck, Djuna Barnes, Gerard de Cortanze tai vaikkapa Raphaële Billetdoux ovat nimiä, joihin voi tutustua ja nauttia tekstin ilmavuudesta, leikittelystä ja jopa tyylikkäästä sensualismista eroottisissa kuvauksissa.

Samaa leikkimielä, joskin miehisen silmän näkökulmasta edustaa WSOY:n julkaisema ”Eros, rakkauden kuvat” (Carlo Ferrero). Siihen on koottu eroottisia tai pornografisia kuvia, piirroksia ja valokuvia sekä postikortteja tämän vuosisadan varrelta. Sanoisin, että varsin kiva kirja, ellei

sanaa kiva olisi koverrettu niin tyhjäksi. Olennaista erotiikan kannalta — niin kuvakirjasta kuin onkin kysymys — on se, että Ferrero on jaotellut kuvat eri aistien (näkö, kuulo, haju, maku, kosketus) mukaan. Kaikki aistit ovat erotiikan välineitä, keinoja.

Erotiikan sosiaalista tilausta edustanee myös WSOY:n kokoama mammutti ”Sata tarinaa Decameronesta Emmanuelleen”, johon on koottu eroottisia novelleja ja romaanikatkelmia eri kirjailijoilta. Vaikka kirja alkaakin komeasti de Maupassant’n Rasvapallolla, teksteistä jää jotenkin raikaamisen maku. Laajempien kokonaisuuksien pätkiminen eroottiseksi kimaroiksi ei lopultakaan palvele erotiikkaa eikä kirjallisuutta. Sillä tavoin erotiikkaa paisutellaan aina suhteettomuuteen saakka ja irrottamalla se kokonaisuudesta, johon se kuuluu, se eristetään.

Tämän kirjan jälkeen palaa varsin mielellään maagisten realistien Marquesin tai Amadon pariin, joiden kirjoissa erotiikka on kaiken aikaa läsnä, osana arkea ja osana juhlaa. Tietenkin niiden erotiikka on machomaista, mutta se on kuitenkin luonnollista, luontevaa.

Siellä sekä naiset että miehet ovat seksuaaliobjekteja ja ovat sitä mielellään. Mutta esineitä he eivät ole. Siinä on vinha ero.

Niin näistä kirjoista kuin sosiaali- ja terveysministeriön työryhmän ”seksiloma”-muistion saamasta palautteesta näkyy, miten ahdistuneen kapea on näkemysemme erotiikasta. Rautalangasta väännettyä pornografiaa?

Vaikka toimimme erotiikassa miehinä ja naisina, niin erotiikan päämäärän ei suinkaan tarvitse olla fyysisen rakastelu. Kosiskelkoon mies vastahakoista naista tai päinvastoin. Siinä koko eroottinen leikki, joka perustuu siihen, että miehen ja naisen välillä ei ole rauhaa. Sanokoot sukupuolensa kieltäneet mitä tahansa.

Olkaamme seksuaaliobjekteja, alkäämme esineitä.

Seppo Helminen